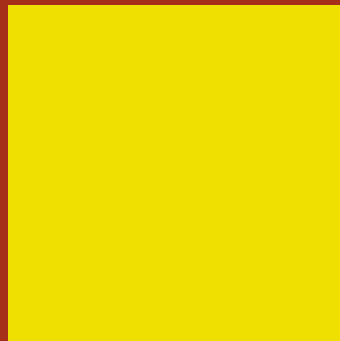

1

DE ONTMOETING MET DE ANDER:
OMGAAN MET DIVERSITEIT

OMGAAN MET DIVERSITEIT

1.1 INLEIDING

In dit onderdeel van het lespakket wordt het volgende thema uitgewerkt: 'de ontmoeting met de ander: omgaan met diversiteit'. Dit pakket is ontwikkeld voor het middelbaar onderwijs en biedt de leerkracht of begeleider van een leergroep de kans om op het niveau van de eigen klasgroep dit thema uit te werken.

Dit pakket werkt in de kern vanuit een Bijbeltekst die met dit onderwerp te maken heeft. Deze tekst dient als leidraad voor de kern onderdelen van deze les. In deze handleiding wordt uitleg gegeven over hoe het lesboek in elkaar zit. Daarnaast wordt er extra informatie gegeven over de onderwerpen die behandeld worden in het studentenboek. Ten slotte worden er didactische suggesties gegeven. Dit gebeurt in de vorm van alternatieve opdrachten en suggesties voor hoe een les er uit kan zien. Al deze informatie dient volledig ter inspiratie voor het indelen van de les.

Deze handleiding maakt een onderscheid tussen '*basisleerstof*' en '*verdieping*'. De basisleerstof komt standaard aan bod in het leerlingenboek en neemt een lesuur in beslag. De leerkracht heeft daarnaast de mogelijkheid om de kennis van de leerlingen te verdiepen aan de hand van een extra lesgedeelte met bijhorende informatie en didactische suggesties, die in deze handleiding worden aangereikt.

Deze les bestaat uit de volgende lesgedeeltes:

- Ten eerste komt er een algemeen historische schets van Jezus' leefwereld. De context van de Bijbelverhaal is belangrijk voor de leerlingen om Lukas 10:25-37 ('De man die werd overvallen door rovers') te begrijpen. Dit hoofdstuk behoort tot de basisleerstof voor de leerlingen.
- Ten tweede wordt het Bijbelverhaal (Lukas 10:25-37) zelf besproken. Hoe kan dit intrigerende verhaal uit de christelijke traditie begrepen worden? Welke betekenissen kunnen we uit dit verhaal halen, en is dit verhaal nog steeds relevant vandaag de dag? Dit onderdeel laat de leerlingen kennismaken met dit Bijbelverhaal en de achterliggende betekenis ervan. Dit hoofdstuk behoort tot de basisleerstof voor de leerlingen.
- Het derde hoofdstuk van deze handleiding gaat over de diversiteit in weergaven van Jezus en de diversiteit in de kerk. Dit is een verdiepend hoofdstuk.

Afsluitend bevat deze handleiding een woordenlijst waarin alle moeilijke begrippen kort en bondig worden verklaard op het niveau van de leerling. Daarna volgt een bibliografie per hoofdstuk van deze didactische bundel.

1.1.1 LEERDOELEN VAN DE LES

1. De leerling is in staat een (mogelijk) polariserende Bijbeltekst te bestuderen door stapsgewijs vragen over het verhaal te stellen.
2. De leerling kan beschrijven waarom het belangrijk is om een Bijbeltekst in haar historische context te bestuderen.
3. De leerling toont bereidheid om zijn eigen standpunt over diversiteit in relatie te brengen tot het verhaal van de Bijbel.
4. De leerling toont bereidheid om Bijbelteksten verder te bestuderen dan het één keer doorlezen.
5. De leerling luistert naar andere standpunten zonder onmiddellijk de ander van het eigen standpunt te willen overtuigen.

1.1.2 DIDACTISCHE SUGGESTIES

Aan het begin van elk hoofdstuk wordt uitleg gegeven over het doel en de inhoud van het hoofdstuk. Daarna volgen enkele didactische suggesties. Deze suggesties bestaan uit:

- *Vragen:* Dit zijn extra vragen die kunnen worden gebruikt om de les klassikaal te bespreken, zonder dat de leerlingen zelfstandig de les maken. Tevens kunnen sommige vragen als inleiding op de les worden gebruikt.
- *Alternatieve onderwijsvormen en opdrachten:* Dit zijn werkvormen en opdrachten die kunnen worden gebruikt om onderdelen van de les te vervangen of als aanvulling op (onderdelen van) de les.

Algemene suggesties

De verschillende onderdelen van de les kunnen zowel individueel als klassikaal worden behandeld. Dit kan ook worden gecombineerd met de leerlingen vooraf een deel van de lesstof of opdrachten als huiswerk te laten doornemen. Individueel houdt in dat de leerlingen de lesstof zelfstandig doorlopen.

Wat betreft het klassikaal behandelen zijn er twee varianten die in deze handleiding naar voren komen:

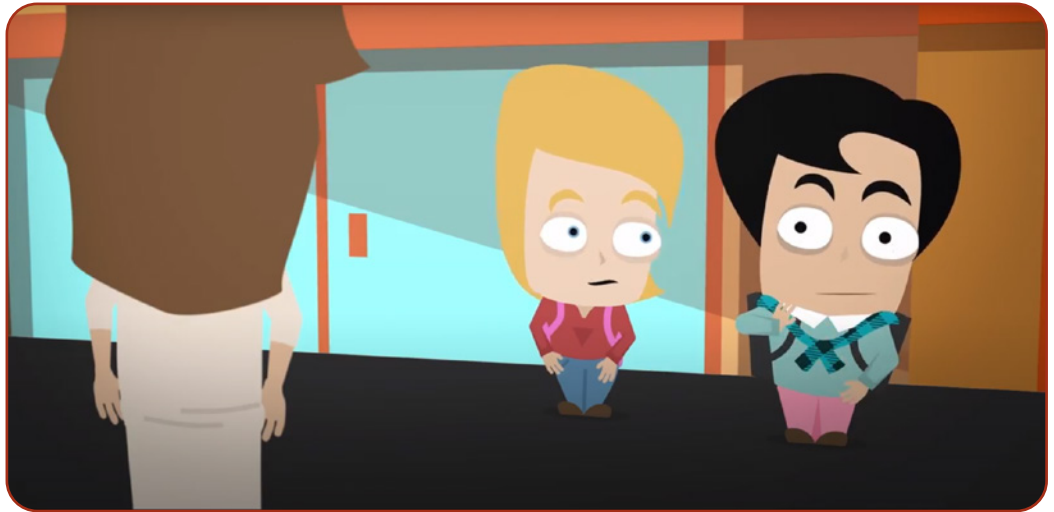
- De lesstof wordt samen doorgelezen. Tussendoor worden er een aantal vragen gesteld aan de leerlingen. Eventueel wordt het lesgedeelte afgesloten met een opdracht die in tweetallen of groepen wordt gedaan.
- De lesstof wordt behandeld door gebruik te maken van alternatieve opdrachten in plaats van het lesboek door te nemen..

1.1.3 PLANNING

Er kan worden gekozen om de leerlingen digitaal de les te laten maken of met gebruik van een geprint boek. In beide gevallen kunnen de leerlingen de les individueel zelfstandig doorlopen. De basis leerstof is ontwikkeld voor **1 lesuur**. Als de les **klassikaal** wordt behandeld kan er in stukken door de lesstof worden gewekt. Hieronder volgt een **voorbeeldplanning** voor een les van 50 minuten.

1. 4 minuten: Opening + Video inleiden
2. 5 minuten: Video bekijken
3. 3 minuten Video bespreken
4. 20 minuten: Leerlingen maken zelfstandig hoofdstuk 1: De wereld van de Bijbel
5. 3 minuten Hoofdstuk 1 nabespreken
6. 20 minuten: Leerlingen maken zelfstandig hoofdstuk 2: De wereld van het verhaal inleiden
7. 5 minuten: Hoofdstuk 2 nabespreken/ Les nabespreken

1.2 VIDEO

Afbeelding 1.1
Scene uit de video

Het beeldfragment toont David en Sarah die over straat lopen. Ze hebben net een nieuw spel gekocht. De dag ervoor was Sarah boos geworden over het bestaan van de antiracismebeweging. Als ze onderweg een antiracisme poster tegenkomen wordt ze boos en trekt deze van de muur. Uit het niets verschijnt er een mysterieuze figuur achter hen. Hij wijst hen naar een vreemde deur. Wanneer ze bij de deur zijn is de man opeens weer verdwenen. Op de deur staat een mysterieuze tekst: 'Op zoek naar antwoorden? Zij die door deze deur gaan worden verrast'. Als ze door deze deur stappen, leren ze een les over een man die werd overvallen door rovers.

Bespreek het beeldfragment klassikaal met de leerlingen: wat hebben ze gezien?

De volgende vragen zijn een suggestie voor dingen die u zou kunnen vragen.

Inleidende vragen op het eerste hoofdstuk van deze module: 'De wereld van de Bijbel'

- Voordat we overgaan op de interpretatie van het verhaal, is het belangrijk om meer te weten te komen over Jezus' leefwereld. Wanneer en waar leefde hij?
- Welke religie had de vreemde man in de video?
- Wat is een Samaritaan?
- In de video werd er verwezen naar priesters en Levieten, wat waren zij?

Inleidende vragen op het tweede hoofdstuk van deze module: 'De wereld van het verhaal'

- Klassikale bespreking van het Bijbelverhaal dat aan bod kwam in het beeldfragment. Vraag aan de leerlingen of zij het verhaal kunnen samenvatten.
- Waar speelt het verhaal zich af? Wat betekent dit?
- Hoe moet je het verhaal van Jezus toepassen op je eigen leven

Inleidende vragen op het tweede hoofdstuk van deze module 'Jezus in meervouw'.

- Hoe stel je je voor dat Jezus eruitziet?
- Wat is diversiteit?
- Hoe zou jij de kerk omschrijven? En wat betreft de diversiteit in jouw kerk?

1.3 LESOPENING

1.3.1 DOEL EN INHOUD

Dit lesgedeelte dient als inleiding op de les. Het doel is de leerlingen de Bijbeltekst (Lukas 10:25-37) te laten verkennen en hun voorkennis aan te wakkeren.

1.3.2 ANTWOORDEN

Opdracht 1

Lees op de volgende pagina de tekst over de man die werd beroofd. Misschien ken je dit verhaal al. Schrijf op wat jij denkt dat Jezus je wil leren met dit verhaal.

Het doel van deze opdracht is de voorkennis van de leerlingen aanspreken. Het snel en uitgebreid beantwoorden van deze opdracht vereist dat de Bijbeltekst reeds bekend is. Verzamel de antwoorden van verschillende leerlingen om een beeld te krijgen van het niveau van de groep.

Opdracht 2

Het begrip 'naaste' komt in de Bijbel meerdere keren voor. Hoe zou jij dit begrip definiëren?

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen voorafgaand aan het uitgebreid bespreken van de Bijbeltekst nadenken over het begrip naaste. De leerlingen moeten hun eigen definitie van 'naaste' opstellen. Later in de les zullen de leerlingen op deze definitie reflecteren.

Opdracht 3

Kijk naar de afbeeldingen hieronder. Geef voor elke afbeelding twee woorden die goed de persoon op de afbeelding beschrijven. Of beschrijf in een kort verhaaltje de situatie die je ziet. De afbeeldingen vind je in de leerlingenboek.

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen geconfronteerd worden met hun eigen stereotypen. De afbeeldingen bevatten steeds een persoon of twee personen die in de weergegeven situatie kan worden beschreven met een groepsaanduiding op basis van afkomst, sociale status of geslacht. Tegelijkertijd kan de persoon of kunnen de personen ook op basis van werk, de weergegeven activiteit of situatie worden beschreven.

1.3.3 BIJBELTEKST

Luke 10:25-37

Er kwam een wetgeleerde die Jezus op de proef wilde stellen. Hij vroeg: 'Meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?' Jezus antwoordde: 'Wat staat er in de wet geschreven? Wat leest u daar?' De wetgeleerde antwoordde: 'Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf.' 'U hebt juist geantwoord,' zei Jezus tegen hem. 'Doe dat en u zult leven.' Maar de wetgeleerde wilde zich rechtvaardigen en vroeg aan Jezus: 'Wie is mijn naaste?' Toen vertelde Jezus hem het volgende: 'Er was eens iemand die van Jeruzalem naar Jericho reisde en onderweg werd overvallen door rovers, die hem zijn kleren uittrokken, hem mishandelden en hem daarna halfdood achterlieten. Toevallig kwam er een priester langs, maar toen hij het slachtoffer zag liggen, liep hij met een boog om hem heen. Er kwam ook een Leviet langs, maar bij het zien van het slachtoffer liep ook hij met een boog om hem heen. Een Samaritaan echter, die op reis was, kreeg medelijden toen hij hem zag liggen. Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zijn wonden en verbond ze. Hij zette hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een logement, waar hij voor hem zorgde. De volgende morgen gaf hij twee denarie aan de eigenaar en zei: "Zorg voor hem, en als u meer kosten moet maken, zal ik u die op mijn terugreis vergoeden." Wie van deze drie is volgens u de naaste geworden van het slachtoffer van de rovers?' De wetgeleerde zei: 'De man die medelijden met hem heeft getoond.' Toen zei Jezus tegen hem: 'Doet u dan voortaan net zo.'

Afbeelding 1.2
Bron: ©Aaron Burden
Unsplash

1.4 DE WERELD VAN DE BIJBEL

1.4.1 DOEL

In dit lesgedeelte krijgen de leerlingen uitleg over bepaalde aspecten van de context waarin Jezus leefde. Het doel is de leerlingen iets te leren over de wereld van Jezus. Deze kennis is relevant om het verhaal dat in deze les centraal staat beter te kunnen begrijpen. Het volgende leerdoel komt specifiek aan bod in dit deelhoofdstuk:

2. De leerling kan beschrijven waarom het belangrijk is om een Bijbeltekst in haar historische context te bestuderen.

1.4.2 INHOUD

In dit lesonderdeel wordt uitgelegd wat de begrippen Samaritaan, Jood en heiden in de tijd van Jezus betekenden. In deze lerarenhandleiding staat een uitgebreidere uitleg van deze termen.

1.4.3 OPDRACHTEN EN ANTWOORDEN

Opdracht 4

Welke uitspraken zijn niet correct?

- a. Jezus was een Jood die 2000 jaar geleden leefde.
- b. Joden en Samaritanen konden goed met elkaar overweg.
- c. Joden en Samaritanen claimden beiden het volk van God te zijn.
- d. Heidenen is een term die verwijst naar de vijanden van de Joden.
- e. Jezus sprak alleen met mensen van zijn eigen volk.

Het doel van deze opdracht is om de leerlingen actief de lesstof uit de voorgaande tekst te laten verwerken. Stellingen B, D en E zijn niet correct.

Joden en Samaritanen

Etymologisch komt het woord '**jood**' van het woord 'Juda' en verwijst het naar het tweestammenrijk Juda. Oorspronkelijk werd het ook gebruikt voor de inwoners van dit rijk. In de eerste eeuw was de betekenis al veranderd om alle afstammelingen van Abraham te omvatten die de wet volgde. Het is dus een bredere groep gaan omschrijven dan dat het oorspronkelijk omvatte. Traditioneel gezien wordt het begrip Jood gezien als afkomstig van de naam van Juda de zoon van Jakob. Over het ontstaan van Jood als groepsaanduiding wordt door latere onderzoekers verondersteld te zijn afgeleid van een natuurlijke landformatie in het **gebeid van Judea** en dus niet op basis van een religie of stam. Andere onderzoekers zien gaven aan dat het een mogelijkheid is dat het begrip Juda is gebaseerd op een begrip die het aanbidden van Jahweh weergeeft.

Het beschrijven van wie de **Samaritanen** waren en hoe ze zijn ontstaan is een delicaat onderwerp, omdat de beschikbare bronnen bevooroordeeld zijn. Er zijn geen duidelijke objectieve bronnen beschikbaar die uitsluitsel kunnen geven. Het begrip Samaritaan kan op drie manieren worden gedefinieerd: (1) als de **inwoners** van het gebied Samaria; (2) als een **etnische** groepering die in Samaria woonde; (3) als een **religieuze** groepering. Deze drie definities kunnen overlappen. Uit archeologische bewijs valt bijvoorbeeld op te maken dat er in Samaria ook seculiere hellenisten woonden. Definitie 1 en 3 kunnen dus niet als overlappend worden gezien. De auteur van Lukas gebruikte Samaritaan voornamelijk voor een combinatie van manier 1 en 3. De nadruk ligt vooral op de religieuze groepering.

De **oorsprong van de groepsaanduiding 'Samaritaan'** werd traditioneel gelegd in de scheiding tussen het tienstammen- en tweestammenrijk. Reeds in deze scheiding ontstonden spanningen tussen de twee rijken. De verschillen op religieus vlak tussen de latere Joden en Samaritanen werden mogelijk al in deze tijd langzaam zichtbaar. Het is pas na de verovering van beide rijken door respectievelijk de Babyloniërs en de Assyriërs dat er een duidelijkere scheiding tussen beide gebieden zou zijn ontstaan. De Samaritanen hadden een eigen religieus centrum op de berg Gerizim opgetrokken. Hier hadden ze ook een eigen tempel gebouwd. Het religieus centrum voor de Joden daarentegen was de tempel in Jeruzalem. In de tweede eeuw voor Christus ten tijde van de Hasmonese dynastie begonnen de spanningen tussen Joden en Samaritanen toe te nemen. Uiteindelijk werd door de Joden ook de tempel van de Samaritanen verwoest. Sommige Joden kregen een sterke afkeer tegen de Samaritanen.

1.4.5 DIDACTISCHE SUGGESTIES

De volgende suggesties zijn alleen nuttig als de les via klassikaal onderwijs wordt behandeld.

Suggesties voor inleidende vragen

- Wat is het verschil tussen een Jood en een Samaritaan?
- Wanneer is iemand een Jood?
- Welke verschillende aanduidingen voor groepen mensen zijn er in het Nieuwe Testament?
- Wat maakt een Jood en niet-Jood verschillend?

Alternatieve opdrachten en instructie methoden

Opdracht: Laat leerlingen in tweetallen of groepjes een van de volgende vragen beantwoorden:

- Wat is het verschil tussen een Jood en een Samaritaan?
- Waar leefde de Samaritanen?
- Waar komt het verschil tussen Samaritanen en Joden vandaan?
- Welke verschillende aanduidingen voor groepen mensen zijn er in het Nieuwe Testament?

Geef een aantal suggesties voor websites waarop leerlingen eventueel extra informatie kunnen vinden die niet in het lesboek staat. Laat de leerlingen een poster maken waarop ze hun vraag beantwoorden.

Opdracht. Lees de ontmoeting van Jezus met de wetgeleerde en de gelijkenis van de man die werd overvallen door rovers. De leerlingen doen hun ogen dicht en krijgen de opdracht om in hun hoofd het verhaal voor te stellen. Terwijl u het verhaal voorleest stelt u tussendoor vragen aan de leerlingen over hun ervaringen tijdens het beluisteren van het verhaal. Deze vragen zijn erop gericht om de leerling de wereld van het verhaal te doen ervaren. Voorbeelden van vragen:

- *Een wetgeleerde spreekt Jezus aan:*
 - o Waar ben je?
 - o Wie zijn er allemaal bij?
 - o Welke kleren heb je aan?
 - o Wat doen de mensen om je heen?
 - o Is het rustig of druk?
- *Tijdens de gelijkenis:*
 - o Wat zie je allemaal?
 - o Wat valt je op aan de man?
 - o Hoe reageren de priester en leviet?
 - o Hoe ziet de Samaritaan eruit?
 - o Welke emotie beschrijft jouw gevoel op dit moment?
- *Na het antwoord van de wetgeleerde:*
 - o Hoe ziet de man eruit terwijl hij reageert?
 - o Hoe reageren de omstanders?

1.5 DE WERELD VAN HET VERHAAL

1.5.1 DOEL Doel van dit lesgedeelte is om de leerlingen de inhoud van de Bijbeltekst te laten bestuderen. De leerlingen krijgen hiervoor een aantal vaardigheden voor het bestuderen van de Bijbel aangereikt. In deze les ligt de nadruk op de interpretatie en toepassing van een Bijbeltekst. Deze toepassing doelt ook op de heroverweging van eigen meningen en posities in relatie tot diversiteit. De volgende leerdoelen zullen in dit deelhoofdstuk aan bod komen:

2. De leerling is in staat een (mogelijk) polariserende Bijbeltekst te bestuderen door stapsgewijs vragen over het verhaal te stellen.
3. De leerling toont bereidheid zijn eigen standpunt over diversiteit in relatie te brengen tot het verhaal van de Bijbel.
4. De leerling toont bereidheid om Bijbelteksten verder te bestuderen dan het 1 keer doorlezen.

1.5.2 INHOUD De Bijbeltekst wordt in twee stukken behandeld. Het **eerste gedeelte** (Lukas 10:25-28) betreft de interactie tussen Jezus en de wetgeleerde die volgt op de vraag van de man over het verkrijgen van eeuwig leven. De leerlingen worden gewezen op de mogelijke drijfveer achter de vraag van de wetgeleerde.

Het **tweede gedeelte** (Lukas 10:29-37) betreft de gelijkenis zelf. Deze gelijkenis is een reactie op de vraag van de wetgeleerde over wie zijn naaste is. De leerlingen krijgen een analyse van het verhaal vanuit de ogen van zowel de man die werd overvallen door rovers als van de Samaritaan die de man hielp. De leerlingen moeten ontdekken dat Jezus met deze gelijkenis wilde laten zien dat naastenliefde breder is dan het alleen liefhebben van de personen in de eigen groep.

Na afloop zijn er twee opdrachten waarin de leerlingen worden geconfronteerd met hun eigen vooroordelen en groepsdenken.

Opdracht 5

Wat doet Jezus nadat hij de vraag heeft gehoord?

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen de tekst goed bestuderen. Het juiste antwoord is B. Hij stelt zelf een vraag aan de wetgeleerde.

Opdracht 6

Wat moet de wetgeleerde doen om het eeuwige leven te krijgen?

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen de kern van het antwoord op de eerste vraag van de wetgeleerde zelf duidelijk krijgen.

Het juiste antwoord is C. Hij moet God liefhebben en alles wat hij heeft weggeven aan de armen.

Opdracht 7

Er komen verschillende personages voor in de gelijkenis. Geef van de onderstaande personages aan wat hun rol in het verhaal is. Denk hierbij aan de rollen van held, vijand, slachtoffer en helper.

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen de gelijkenis als verhaal benaderen om op deze wijze iets over de betekenis te kunnen ontdekken. Deze benadering van een Bijbeltekst wordt de narratieve lezing genoemd.

- *Rovers:* De rovers zijn de personages die echt kwaad hebben gedaan door een man te beroven en voor dood langs de weg achter te laten. Hun rol in het verhaal is gering, maar toch belangrijk voor het scheppen van de setting waarin het verhaal zich afspeelt.
- *Overvallen man:* De overvallen man is het slachtoffer in het verhaal. Hij is slecht behandeld door de priester en leviet. Hij kreeg wel hulp van de Samaritaan. In grootste gedeelte van het verhaal ondergaat de overvallen man alles zonder zelf actief iets te ondernemen.
- *Priester en Leviet:* Deze twee personage spelen een rol in het verduidelijken dat de naaste niet in het eigen volk te vinden was. De rovers kunnen worden gezien als tegenstanders, maar een beter oplossing is om de priester en Leviet te zien als tegenstanders, omdat ze tegenover de Samaritaan zijn geplaatst in de actie.
- *Samaritaan:* De Samaritaan kan worden gezien als de held van het verhaal. Hij helpt de overvallen man door hem te verzorgen en naar een veilige plek te brengen.
- *Herbergier:* De herbergier is een personage dat aantoont dat de Samaritaan alle middelen inzet om de overvallen man te helpen. Zijn rol kan worden aangeduid als helper.

Opdracht 8

Jezus zegt aan het einde tegen de wetgeleerde: 'Doet u dan voortaan net zo.' Wat moet de man precies doen van Jezus? Wat betekent deze les voor jou?

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen nadenken over hoe ze de interpretatie van de les kunnen toepassen in hun eigen leven.

Opdracht 9

Ga terug naar opdracht 3. Kijk weer naar de plaatjes en geef je eerste reactie op de volgende vragen. Zowel de plaatjes als de vragen vindt u terug in het lesboek.

Het doel van deze opdracht is de leerlingen te doen inzien dat ze soms onbewust onderscheid maken tussen mensen en groepen mensen.

Opdracht 10

Neem jouw definitie van naaste (opdracht 2) erbij. Vergelijk jouw definitie met de les die Jezus gaf aan de wetgeleerde.

Het doel van deze opdracht is om de leerlingen te laten reflecteren op hun definitie in het licht van de les van Jezus.

1.5.4 COMMENTAAR VAN LUKAS 10:25-37

Lukas 10:25-37 kan worden opgedeeld in twee gedeeltes. Het eerste gedeelte (10:25-27) omvat de vraag van de wetgeleerde, de wedervraag van Jezus, de reactie van de wetgeleerde en de oproep van Jezus. Het tweede gedeelte begint met de vraag van de wetgeleerde wie zijn naaste is, waarop Jezus reageert met de gelijkenis van de man die werd overvallen door rovers. Dit gedeelte eindigt met de laatste vraag van Jezus, de reactie van de wetgeleerde en de tweede opdracht die Jezus aan de wetgeleerde geeft.

De **eerste vraag** van de wetgeleerde staat centraal in deze Bijbeltekst. Hoewel de nadruk meestal wordt gelegd op de vraag over de naaste, is deze eigenlijk een uitbreiding op de eerste vraag. De vraag van de wetgeleerde is gefocust op het doen van een handeling. De vervolgvraag van wetgeleerde sluit aan bij deze vraag, omdat de wetgeleerde een bepaling wil hebben wie de naaste is die men lief moet hebben.

De wetgeleerde heeft een rijke kennis van de wet en zal dus een idee hebben van wat de wet zegt over het eeuwig leven. Mogelijk was de wetgeleerde het niet eens met de onderwijzing van Jezus over de wet en de omgang van Jezus met armen en zondaars. In de Bijbeltekst staat duidelijk dat de wetgeleerde de vraag stelde om Jezus op de proef te stellen. Misschien probeerde de wetgeleerde Jezus een eigen wijze van het bereiken van eeuwige leven te laten verkondigen, wat tegengesteld was aan de wet. De verwachting van de wetgeleerde was waarschijnlijk dat Jezus iets zou zeggen dat de woede van de religieuze leiders over hem zou uitroepen.

In plaats van een antwoord te geven op de vraag stelt Jezus een **wedervraag** aan de wetgeleerde. Jezus' vraag zorgt ervoor dat de wetgeleerde antwoord moet geven op zijn eigen vraag. Hij combineert twee teksten uit het oude testament. Hij citeert Deuteronomium 6:5 waar staat: *"Heb daarom de HEER, uw God, lief met hart en ziel en met inzet van al uw krachten"*. Hij citeert ook Leviticus 19:18 *"Heb je naaste lief als jezelf"*. Beide teksten speelden een belangrijke rol in de context van het jodendom in die tijd. Deuteronomium 6:5 is onderdeel van het '**Sh'ma Yisrael**' wat een joods gebed is dat elke dag in de ochtend en de avond wordt opgezegd. Dit gebed is bedoeld om het volk te herinneren aan de grootheid van de God van Israël en dat ze deze God moeten blijven dienen in volle overgave.

De tekst uit Leviticus 19:18 komt uit een gedeelte waarin regels worden gegeven voor hoe het volk van Israel samen moet leven. Deze regels betreffen voornamelijk hoe om te gaan met anderen (ouderen, armen, vreemdelingen, naasten, burens). Hoewel het Hebreeuwse woord voor naaste kan worden vertaald naar een algemene term dat elk ander mens reflecteert, blijkt uit de context dat het hier een naaste uit het eigen volk betreft en geen vreemdeling. Deze lezing van de tekst werd over het algemeen gehanteerd in de tijd van Jezus.

Jezus zegt tegen de wetgeleerde: *"Doe dat en u zult leven"*. Jezus verduidelijkt dat om het eeuwige leven te krijgen deze twee geboden van liefde toegepast moeten worden in het eigen leven. Het samen citeren van deze twee teksten was niet gebruikelijk in de tijd van Jezus. Hoewel er eerdere joodse teksten zijn die een verbinding tussen de teksten lijken te leggen, is het samen citeren niet eerder gebeurd.

De wetgeleerde neemt geen genoegen met het antwoord van Jezus en stelt een **vervolg vraag**. De tekst verduidelijkt dat de wetgeleerde zich wilde rechtvaardigen door het stellen van deze vraag. Op basis van het op de proef stellen kan worden gedacht dat de wetgeleerde Jezus nog verder wilde testen. Het rechtvaardigen kan ook wijzen op het vinden van een bevestiging. Doordat Jezus zou bevestigen wat de wet zegt, zou de wetgeleerde kunnen laten zien dat hij deze lezing volgt en dus rechtvaardig is.

Jezus beantwoordt de vraag door een gelijkenis te vertellen. De vraag van de man en het antwoord van Jezus suggereren dat er een discussie was over de reikwijdte van wie de naaste is ten tijde van Jezus. In de gelijkenis verandert Jezus de vraag van de wetgeleerde 'wie is mijn naaste', naar *'hoe moet ik een goede naaste voor anderen zijn'*. Deze verandering van focus laat zien dat Jezus de nadruk in de vraag van een discussie over naaste te verschoven naar het liefhebben.

In het leerlingenboek staat beschreven hoe de gelijkenis op twee verschillende manieren kan worden gelezen. Deze twee oogpunten zijn nuttig om te beschrijven, omdat de tekst vaak vanuit het oogpunt van de Samaritaan wordt besproken. Voor de aanhoorders in de tijd van Jezus zal er juist een vereenzelviging met de overvallen man hebben plaatsgevonden. Dit lijkt een doelbewuste keuze te zijn, want op deze wijze is de wetgeleerde zelf in het verhaal is geplaatst. Hij zou net zo goed de man kunnen zijn die gewond op de grond lag.

Jezus houdt de wetgeleerde dus een spiegel voor. Het draait niet om de **reikwijdte** van wie de naaste is, maar om het **handelen** als anderen hulp nodig hebben. Door de focus te veranderen, beantwoord Jezus indirect de vraag van de wetgeleerde. Door het helpen centraal te stellen, is er geen onderscheid meer tussen mensen meer. Jezus geeft de aanhoorder op deze wijze een nieuw perspectief op het bereiken van eeuwig leven. Namelijk: vol niet voornamelijk een strikte wet, maar leef vol liefde voor de ander.

1.5.5 DIDACTISCHE SUGGESTIES

De volgende suggesties zijn alleen nuttig als de les via klassikaal onderwijs wordt behandeld.

Suggesties voor inleidende vragen

- Wat is een wetgeleerde?
- Wie weet waar het antwoord van de wetgeleerde vandaan komt?
- Waarom vraagt de wetgeleerde aan Jezus wie zijn naaste is?
- Wat valt je op aan de hulp die de Samaritaan bood?
- Wanneer is iemand een naaste voor jou?

Alternatieve opdrachten en instructie methoden

Rollenspel. Laat de leerlingen het verhaal van Jezus in de klas naspelen. Laat ze zelf het verhaal in een script veranderen. Voeg verteller toe die op 3 momenten tijdens het script uitlegt wat er precies gebeurd is in een scène. De momenten zijn: (i) nadat de wetgeleerde antwoord geeft op de vraag van Jezus, verzen 13-16; (ii) na de gelijkenis voordat Jezus een vraag stelt aan de wetgeleerde is, verzen 17-20; (iii) Na afloop van de tekst, vers 21.

Stel tijdens het maken van het script de volgende vragen aan de leerlingen:

- Wat bewoog Jezus om dit verhaal te vertellen?
- Wie waren er bij tijdens de ontmoeting met de wetgeleerde?
- Waarom lopen de priester en Leviet met een boog om de man?
- Waarom gebuikt Jezus een Samaritaan als helpende?

Opdracht. De leerlingen krijgen de opdracht om het verhaal te vertalen naar deze tijd. Dit kan op vorm worden gegeven op drie verschillende manieren:

- Door het verhaal in deze tijd neer te zetten. De leerlingen maken een verhaal waarin alle elementen uit de Bijbeltekst naar voren komen.
- Door de inhoud van het verhaal te vertalen naar deze tijd. Alle lessen uit het verhaal worden naar deze tijd vertaald.
- Door absurditeit van het verhaal te vertalen. Het absurde gevoel van Jezus die de normale gang van zaken doorbreekt met zijn onderwijzing wordt naar deze tijd vertaald

Opdracht. De leerlingen lezen het verhaal in minimaal drie verschillende vertalingen, bijvoorbeeld de 'Statenvertaling', de 'Nieuwe Bijbelvertaling' en de 'Bijbel in Gewone Taal'. De leerlingen krijgen de opdracht de verschillen te beschrijven. Vervolgens moeten ze nadenken over wat de verschillen duidelijk maakt en welke vragen deze verschillen ze geeft over het verhaal.

1.6 JEZUS IN MEERVOUD

Deze handleiding maakt een onderscheid tussen 'basisleerstof' en 'verdieping'. Dit hoofdstuk kan door de leerkracht gebruikt worden als verdieping en maakt geen onderdeel uit van het standaardpakket voor de leerlingen. In 2.7 kunt u de leerlingenblaadjes terugvinden.

1.6.1 PURPOSE

Het doel van dit lesgedeelte is te laten zien hoe verschillend Jezus door de eeuwen heen is afgebeeld en dat deze diversiteit een belangrijk onderdeel is van het christendom. Het volgende leerdoel komt voornamelijk in dit deelhoofdstuk aan bod:

3. De leerling is bereid zijn eigen standpunt over diversiteit in relatie te brengen tot het verhaal van de Bijbel.

1.6.2 INHOUD

De leerlingen krijgen informatie over hoe verschillende weergaven van Jezus en verschillende culturen zich tot elkaar verhouden. De verschillende weergaven van Jezus komen voort uit het verbinden van de Bijbel met de eigen cultuur. Tevens wordt er vanuit 1 Korintiërs 12 nagedacht over de diversiteit in de kerk. Vervolgens moeten de leerlingen nadenken over diversiteit en de mensheid in het algemeen.

1.6.3 OPDRACHTEN EN ANTWOORDEN

Opdracht 1

Hoe zag/ziet Jezus er volgens jou uit?

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen hun eigen beeltenis van Jezus beschrijven. Op deze wijze wordt hun eigen voorstelling van Jezus expliciet gemaakt.

Opdracht 2

Leerlingen moeten een aantal schilderijen bestuderen en beantwoorden de volgende vragen:

- **Wat valt je op?**
- **Op welke manieren wijkt het schilderij af van het verhaal in de Bijbel?**
- **Welk schilderij spreekt jou het meest aan?**
- **Waarom?**
- **Welke portrettering van Jezus past het beste bij jouw beeld van hem?**

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen de diverse manieren waarmee Jezus is weergegeven bestuderen. Daarnaast moeten ze ook kijken naar de specifieke keuzes die zijn gemaakt bij het weergeven van de ontmoeting met de Samaritaanse vrouw (Johannes 4:1-29).

Opdracht 3

Waarom is Jezus op zulke diverse manieren afgebeeld in de schilderijen?

Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen nadenken over waarom er verschillende weergaven van Jezus zijn. Het juiste antwoord is dat dit komt door de verschillende culturen en kunststijlen waar het christendom mee verweven is.

Opdracht 4

Wat zegt deze Bijbeltekst over de kerk/gelovige? Wat vind je van dit beeld? Wat zegt dit beeld over de diversiteit van alle mensen?

Het doel van deze opdracht is om de leerlingen te laten nadenken over diversiteit in de kerk. De diversiteit van de kerk laat zien dat verschillen in mensen door God als iets positief wordt gezien, want zonder diversiteit in de mensheid is er ook geen diversiteit in de kerk.

1.6.4 EXTRA INFO **Contextualisatie en afbeeldingen van Jezus**

De diversiteit in hoe Jezus is afgebeeld, komt voort uit de geschiedenis van het Christendom. Hoewel de Bijbelboeken en ook andere literatuur uit de vroege kerk geen beschrijving geeft van het uiterlijk van Jezus, kan op basis van wat we weten over Jezus wel enigszins wat gezegd worden. Jezus had hoogstwaarschijnlijk een Midden-Oosters uiterlijk. Reeds 2 eeuwen nadat het Christendom zich begon te verspreiden over Europa werd al zichtbaar dat de beeltenissen van Jezus zich begonnen aan te passen aan het uiterlijk van lokale culturen. Dit aanpassen wordt contextualisatie genoemd. Dit betekent dat religieuze gebruiken, leerstellingen en tradities worden aangepast naar de culturele omgeving waarin het christendom zich vestigt. Door deze aanpassingen is een diversiteit aan beeltenissen van Jezus ontstaan.

1.6.5 DIDACTISCHE SUGGESTIES

De volgende suggesties zijn alleen nuttig als de les via klassikaal onderwijs wordt behandeld.

Suggesties voor inleidende vragen

- Hoe ziet Jezus er voor jou uit?
- Hoe zal Jezus er volgens jou zeker niet hebben uitgezien?
- Met welk woord zou jij Jezus omschrijven?
- Hoe zou jij jouw eigen kerk omschrijven?
- Wat zegt de Bijbel over hoe Jezus eruitzag?

Alternatieve opdrachten en instructie methoden

Opdracht. De leerlingen tekenen of schilderen zelf een voorstelling van Jezus. Geef ze de mogelijkheid om voorbeelden op te zoeken, aangezien niet iedereen even goed kan tekenen. Geef de leerlingen de opdracht om een situatie of verhaal te kiezen dat voor hen het beste weergeeft wie Jezus is. Laat de leerlingen na afloop in groepjes elkaar hun tekeningen zien en uitleggen waarom ze bepaalde keuzen hebben gemaakt. Bespreek aan het einde welke verschillen de leerlingen tegen zijn gekomen en waarom deze ontstaan zijn.

Opdracht. De leerlingen zoeken in tweetallen op het internet naar beeltenissen van Jezus door de eeuwen heen.

Geef ze de volgende opdrachten mee:

- Gebruik verschillende zoektermen (bijv. Jezus, schilderij, Afrikaans, Aziatisch, Russisch, Pools, Ethiopisch, modern enz.) om beeltenissen van Jezus uit verschillende culturen te vinden.
- Kies minimaal 5 schilderijen uit die veel van elkaar verschillen.
- Beschrijf welke verschillen je ziet in de schilderijen of tekeningen
- Beantwoord de volgende vragen:
 - o Wat vind je van de verschillen?
 - o Welke schilderij spreekt jou het meest aan?
 - o Waarom verschillen deze schilderijen in de manier waarop ze Jezus weergeven?

1.7 LEERLINGENBLADEN: JEZUS IN MEERVOUD

1.7 LEERLINGENBLADEN: JEZUS IN MEERVOUD

Het uiterlijk van mensen bepaalt vaak hoe we over hen denken. Daarom durven kunstenaars wel eens vrij om te gaan met de manier waarop ze iemand afbeelden. Dat is erg duidelijk bij schilderijen van Jezus. Hoe zag hij eruit, hoe wordt hij afgebeeld en wat denken we daarvan?

Opdracht 1

Hoe zag/ziet Jezus er volgens jou uit?

Opdracht 2

In het leven van Jezus spelen de Samaritanen wel vaker een rol. In een verhaal is Jezus onderweg naar Galilea en besluit hij door het gebied te reizen waar de Samaritanen wonen, Samaria. Onderweg stopt hij om wat te eten en te drinken. Hij gaat bij een waterput zitten en een Samaritaanse vrouw komt naar de put. Tegen alle gebruiken en verwachtingen in heeft Jezus een gesprek met deze vrouw. Van dit verhaal zijn door de gehele geschiedenis verschillende schilderijen gemaakt. Op de volgende bladzijde vind je een aantal van deze schilderijen. Bespreek ze met jouw buur en beantwoord telkens de volgende vragen:

- Wat valt je op?
- Op welke manieren wijkt het schilderij af van het verhaal in de Bijbel?
- Welk schilderij spreekt jou het meeste aan? Waarom?
- Welke portrettering van Jezus past het beste bij jouw beeld van hem?

1. Christus en de Samaritaanse vrouw bij de put, Angelika Kauffmann, 1796, Bron: Cybershot800i via Wikimedia Commons: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Angelika_Kauffmann_-_Christus_und_die_Samariterin_am_Brunnen_-1796.jpeg

1. Angelika Kauffmann

2. Jacek Malczewski

2. Christus en de Samaritaanse vrouw, Jacek Malczewski, 1912, foto door Jan Mehlich, via Wikimedia Commons: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lwowska_Galeria_Sztuki_-_Jacek_Malczewski_-_Christ_and_the_Samaritan_Woman.jpg

3. Photina, Samaritaanse vrouw, ontmoet Jezus (orthodoxe icon), schilderij door Nadahnuti ikonopisac via Wikimedia Commons https://commons.wikimedia.org/wiki/File:St_Photina.jpg

3. Photina

4. Christus en de Samaritaanse vrouw, Duccio di Buoninsegna, 1310, Bron: Thyssen-Bornemisza Museum via Wikimedia Commons: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Duccio_di_Buoninsegna_-_Christ_and_the_Samaritan_Woman_-_Google_Art_Project.jpg

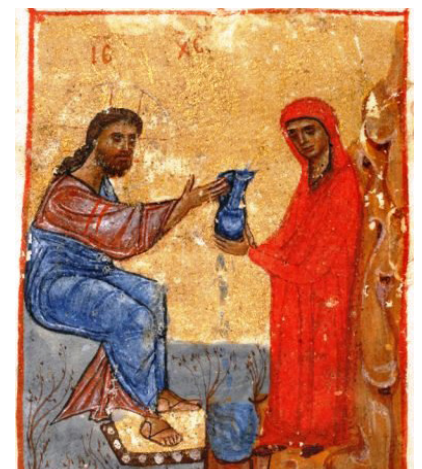
4. Duccio di Buoninsegna

5. JESUS MAFA. Christus en de Samaritaanse vrouw, 1973, van Kunst in de christelijke traditie, een project van de Vanderbilt Divinity Library, Nashville, TN. <https://diglib.library.vanderbilt.edu/act-imagelink.pl?RC=48282> [access 26.08.2021]. Oorspronkelijke bron: <http://www.librairie-emmanuel.fr> (contactpagina: <https://www.librairie-emmanuel.fr/contact>).

5. JESUS MAFA

6. Christus en de Samaritaanse vrouw, Auteur onbekend, 12e eeuw, Bron: Center of Manuscripts (Tbilisi, Georgia) via Wikimedia Commons: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jesus_and_the_Samaritan_woman_\(Jruchi_Gospels_II_MSS_Georgia_12th_cent.\)jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jesus_and_the_Samaritan_woman_(Jruchi_Gospels_II_MSS_Georgia_12th_cent.)jpg)

6. Onbekend, 12e eeuw

Afbeelding 1.3
Scene uit de video

In de gelijkenis van de man die werd overvallen door rovers spreekt Jezus over twee verschillende groepen mensen: Joden en Samaritanen. Een andere term die veel voor komt in de Bijbel is 'heiden'. Deze term werd gebruikt om niet-joden te beschrijven. Jezus was een Jood, omdat hij geboren is uit Maria die een Jodin was. Hij groeide op onder Joden en predikte aan Joden. Als je naar de afbeeldingen boven kijkt zie je een diversiteit aan hoe Jezus is weergegeven. In de meeste gevallen ziet hij er niet uit zoals een Jood in de eerste eeuw eruit zou hebben gezien.

Opdracht 3

Waarom is Jezus op zulke diverse manieren afgebeeld in de schilderijen?

Afbeeldingen van Jezus weerspiegelen vaak de cultuur van de kunstenaar of opdrachtgever. Hierdoor lijkt Jezus op de mensen uit de eigen cultuur en kunnen mensen zich beter herkennen in Jezus en zijn verhaal. Zo'n aanpassingen om iets beter te laten aansluiten bij de eigen cultuur heet '**contextualisatie**.' Door contextualisatie kan er aansluiting gevonden worden bij de grote diversiteit van mensen en culturen. Het maakt het mogelijk dat mensen Jezus leren kennen op een voor hen herkenbare manier.

1.8 WOORDENLIJST

In deze woordenlijst vindt u meer informatie en duiding bij bepaalde begrippen. Achter elke woord is tussen haakjes aangegeven bij welk hoofdstuk het hoort.

Contextualisatie (6)

Contextualisatie is het aanpassen van tradities, leerstellingen en beeltenissen om het Christendom beter te laten aansluiten bij een bepaalde cultuur.

Diversiteit (6)

Diversiteit is een begrip waarmee we aangeven dat mensen, culturen, dieren, ideeën en vele andere dingen van elkaar verschillen. Diversiteit tussen mensen onderling kan onder andere komen door herkomst, geloofsovertuiging, persoonlijkheid, persoonlijke voorkeuren en, uiterlijke kenmerken.

Gelijkenis (5)

Een gelijkenis is een kort verhaaltje waarin een les verborgen zit. Jezus gebruikte vaak gelijkenissen om een principe van het Koninkrijk van God te illustreren. Het is aan de luisteraar om de betekenis van de gelijkenis te ontdekken.

Grieken (4)

Grieken in de tijd van Jezus en de vroege kerk was de benaming voor de inwoners van Griekenland. Griekenland was in die tijd onderdeel van het Romeinse Rijk. De cultuur van de Grieken heeft zich in de eeuwen voor de geboorte van Jezus verspreid over het gehele Middellandse zee gebied.

Heiden (4)

Heiden was een koepelterm die door de Joden werd gebruikt om alle niet-joden te beschrijven.

Jeruzalem (4)

In de tijd van Jezus was Jeruzalem de hoofdstad van Palestina. Jeruzalem had een tempel, en veel synagogen waar de joden naartoe kwamen om te bidden. Vandaag de dag is Jeruzalem nog steeds een belangrijke stad voor joden over heel de wereld.

Jeruzalem is ook een belangrijke stad voor christenen en moslims. In Jeruzalem werd Jezus veroordeeld, gekruisigd en begraven. Christenen geloven ook dat hij hier is verrezen. De apostelen begonnen de verhalen van Jezus eerst te vertellen in Jeruzalem. Volgens de Islamitische traditie is de Profeet Mohammed opgevaren naar de Hemel in Jeruzalem.

Joden (4)

De Joden zijn een volk dat gelooft in één God en een tempel had in Jeruzalem. Tegenwoordig leven de Joden over de hele wereld.

Judea (4)

Judea was ten tijde van Jezus en zijn apostelen een streek ten zuiden van Samaria. In deze streek lag de stad Jeruzalem.

Romeinen (4)

De Romeinen waren een volk dat oorspronkelijk leefde in het huidige Italië, en dan voornamelijk in Rome. Toen de Romeinen hun rijk uitbreidden, werd het ook een benaming voor personen die een staatsburger van het Romeinse Rijk waren. Tijdens het leven van Jezus werd het gebied waarin hij leefde geregeerd door de Romeinen.

Shema Israel (5)

Het Shema Israel is een gebed dat twee keer per dag wordt gebeden door belijdende Joden en dient als middelpunt van de joodse ochtend- en avondgebedsdiensten. De tekst van het gebed komt uit Deuteronomium 6:4-9, 11:13-21 en Numeri 15:37-41.

Samaria (4)

Samaria was in de eerste eeuw zowel een plaats als een streek die ten Noorden van Judea lag. Dit is de streek waarnaar het volk van de Samaritanen is genoemd.

Samaritaan (4)

De Samaritanen was een volk dat in het gebied van Samaria woonde en in godsdienstig opzicht op een aantal vlakken erg verschilden van de Joden. De Joden beschouwden hen als onrein en hun eredienst te Sichem als onwettig.

Tempel van Jeruzalem (4)

Toen Jezus leefde vormde de tempel van Jeruzalem het hart van het jodendom: alle vrome joden kwamen hier bidden en offeren. Enkel joden mochten de tempel betreden. Ook Jezus kwam hier regelmatig. De tempel was vroeger het belangrijkste gebouw van Jeruzalem. Jeruzalem was de hoofdstad/het centrum van Palestina.

1.9 TRANSCRIPT VIDEO

1 EXT/ INT AUTO

Sarah en haar vader rijden in een auto. Sarah draagt een shirt met een logo erop.

Radio: Protesten geïnspireerd door de Black Lives Matter-beweging hebben nog steeds invloed op de samenleving over de hele wereld. In New York gingen honderden demonstranten weer de straat op. In ons land protesteren mensen vandaag tegen discriminatie en racisme....

Papa zet de radio zachter en de stem op de radio verdwijnt.

Vader: Dus, Sarah, ben je klaar voor het toernooi?

Sarah: Ja, we gaan zeker winnen.

Vader: Ik hoop dat je dat zult doen

Vader moet langzamer rijden omdat er een weg is geblokkeerd vanwege een protest.

Vader: Oh, ik denk dat we hier omheen moeten rijden.

Sarah: oh, we komen te laat! Ik wil de wedstrijd niet missen!

2 INT WOONKAMER

Sarah loopt boos al stammend de woonkamer in.

Sarah (boos): Het is zo oneerlijk, dat stomme protest heeft gezorgd dat we te laat waren en nu verloor ons team omdat ik er niet was. Deze demonstranten zouden echt moeten stoppen. Alle levens zijn belangrijk, we weten het.

Vader: Sarah kalmeer even. Ik weet dat je boos bent, maar denk eens na over wat je zegt ...

Sarah: Nou, ik meen het wat ik zei. Het is oneerlijk dat ik vanwege hen niet kon spelen.

Sarah loopt de kamer uit.

3 BINNEN

Sarah zit voor een computerscherm.

Computerstem: zogenaamde antiracistische groeperingen zijn zelf racistisch en willen onze Europese samenleving vernietigen. Ze creëren problemen die niet bestaan. Wij als land behandelen alle buitenlanders heel goed en ze hebben niets te klagen. Dit is een bedreiging voor onze manier van leven en ze moeten worden gestopt.

Er verschijnt een pop-up op het scherm: protest tegen racisme escaleert.

Sarah mompelt bij zichzelf: Nou, kijk, daar is het bewijs. Deze groepen zijn gek.

4 EXT SCHOOLYARD DAG

David en Sarah lopen over het schoolplein.

David: Pff wat een saaie dag was het weer. Ik moet echt iets leuks gaan doen.

Sarah: Ja, dat doen we. Laten we naar het winkelcentrum gaan. Ik wil dat nieuwe spel kopen. We kunnen dat later samen uitproberen.

David: Tuurlijk. Hopelijk zal dat ons opvrolijken.

5 EXT STRAAT DAG

David en Sarah lopen de gamewinkel uit met een nieuw 'iChrist-adventure'-spel. Dan zien ze een poster aan een boom hangen. Sarah loopt er naartoe.

Sarah: Ah, wil je hier eens naar kijken. Ze vervuilen nu zelfs onze bomen ...

David en Sarah kijken naar een poster aan de muur. Op de poster staat 'Stop racisme nu in dit land'. Een man nadert hen op de achtergrond.

Sarah (boos): En het is zo'n rotzooi... antiracismeposter. Alsof ze zoveel hebben om over klagen...

David: Rustig Sarah, het is maar een poster ...

Terwijl ze spreekt, scheurt Sarah de poster van de muur.

Sarah: Deze vervelende mensen moeten stoppen. Als een van hen wordt aangereden door een bus, zal ik ze niet helpen. Ze klagen altijd.

David: Uhm wat?! Ik had nooit verwacht dat je dat zou zeggen. Ik dacht dat Jezus heeft gezegd dat we onze naasten moeten liefhebben net zoals onszelf. Zijn deze activisten daar niet bij inbegrepen?

Sarah: Nee. Jezus dacht alleen dat we degenen moesten liefhebben die ons willen helpen. Zoals in het verhaal van de Samaritaan: hij is een vreemdeling, maar Jezus prijst hem omdat hij een Jood helpt.

Vreemdeling: Mmh, bedoelde Jezus dat met het verhaal?

David: uhm... Hallo, wat bedoel je?

Vreemdeling: Nou, ik hoorde jullie twee praten, ... en eh ... nou ... ik denk dat je misschien moet gaan kijken of ze gelijk heeft. Zie je de deur daar? Als je er doorheen gaat, zul je misschien verrast zijn door wat je ontdekt.

Vreemdeling wijst met zijn vinger naar een deur verderop in de straat. Sarah en David draaien hun hoofd naar de deur. Nadat de man klaar is met praten, draaien Sarah en David zich weer om. De man is weg.

David: Wat? Uhm, waar is hij? Raar. Moeten we de deur gaan controleren?

Sarah: Ik weet het niet, het is een beetje raar. Laten we eerst eens kijken.

Sarah en David lopen naar de deur. Op de deur staat een tekst die zegt: op zoek naar antwoorden? Wie binnenkomt, zal verrast zijn. Ze staan daar een paar seconden.

David: kom op, laten we het openen.

Sarah: oké dan ...

Ze openen de deur en zien alleen duisternis. Een zwart gat.

David: Ik zie niets. Het is te donker, laten we naar binnen gaan.

We zien David naar binnen gaan en hij verdwijnt.

Da

David: Sarah, je moet eens komen kijken, je gelooft niet wat je ziet!

Sarah: uhm, oké dan!

Sarah stapt door de deur.

6 INT INN OUDE ISRAËL DAG

Sarah en David lopen een oude herberg binnen (1e eeuw Israël). David en Sarah kijken verbaasd om zich heen.

Sarah: Waar zijn we in vredesnaam??? Dit lijkt niet op een gebouw uit onze stad.

David: Ja

Sarah en David kijken nog steeds rond. Ze zien een man die hen gebaart om naar hem toe te komen. De man heeft een verband over zijn hoofd en zijn arm zit ook in een verband. Ze gaan naar de man.

Vreemdeling: Hé, jullie twee lijken een beetje verloren. Kom bij mij aan tafel zitten.

David en Sarah voegen zich bij de man aan tafel.

Vreemdeling: Weet je wie ik ben?

Sarah: Nee, dat doen we niet. We weten niet eens waar of in welke tijd we zijn.

Vreemdeling: Nou, ik denk dat je me misschien wel kent. Twee weken geleden was ik op reis van Jeruzalem naar Jericho. Een mooie wandeling zoals ik dat al vaak heb gedaan. Ik dacht aan wat ik die avond moest doen, toen uit het niets een groep rovers op de weg verscheen. Ze beroofden me van alles wat ik had. Ze hebben me zelfs stevig in elkaar geslagen. Ik lag op de grond en kon maar één keer nadenken ...

David: Wat!! Dat is verschrikkelijk. Heeft iemand de politie gebeld?

Vreemdeling: politie? Uhm weet niet wat dat is. Ik lag dus daar op de grond en er liep een priester voorbij. Ik weet dat hij me zag, maar in plaats van me te helpen, kwam hij aan de andere kant van de weg voorbij. Later hoorde ik weer voetstappen en kwam er een leviet op me af. Ik zweer dat hij mij ook heeft gezien, maar ook hij ging meteen naar de andere kant van de weg. Ik denk dat ik daar nog 30 minuten lag, totdat een Samaritaan met een ezel dichterbij kwam. Hij verbond me en zette me op zijn ezel en bracht me naar deze herberg. Hij betaalde zelfs alle kosten die ik moest terugkrijgen.

Sarah: Wauw, ik denk dat ik dit verhaal al ken. Maar dit kan niet echt zijn. We hadden het er net over.

Vreemdeling: Wat zei je?

David: Sarah zei dat je de Samaritaan alleen als naaste lief moet hebben omdat hij je heeft geholpen. Maar ik denk niet dat ze het verhaal goed heeft begrepen.

Vreemdeling: Echt? Nou, laat me je dit vragen. Wat denk je dat ik zou hebben gedaan als ik over deze weg liep en ik op de grond een man zou vinden die eruitzag als een Samaritaan?

Sarah: Mmh hem helpen natuurlijk.

Vreemdeling: Nee, dat zou ik niet hebben gedaan! Ik zou waarschijnlijk langs hem heen zijn gelopen, net als de priester en de leviet.

David: waarom?

Vreemdeling: Omdat ik geen enkele Samaritaan vertrouwde. Waarom zou ik ze helpen? Ze verpesten alles waar we voor staan en in geloven.

David: Maar de twee uit je eigen volk hebben je niet geholpen, de Samaritaan wel!

Vreemdeling: Ja, je hebt gelijk. Ik ben daar al twee weken constant over aan het nadenken. Terwijl mijn landgenoten me negeerden, zorgde hij voor me. Hoe kan ik dan zo slecht over Samaritanen spreken?

Vreemdeling kijkt naar de ondergaande zon. David en Sarah kijken perplex. De vreemdeling staat op.

Vreemdeling: Oh, het wordt laat. Ik denk dat we moeten gaan.

David en Sarah staan ook op. Ze lopen naar de deur en stappen er doorheen.

7 EXT STRAAT DAG

David en Sarah lopen de straat op. De vreemdeling is weg.

David: Dat was echt raar. Wat denk je dat het betekende?

Sarah: Nou, ik denk dat hij wilde dat ik het verhaal zou heroverwegen. Wat hij is dat is precies de manier waarop ik denk over de antiracistische beweging. Ik blijf steeds zeggen dat ze ons land verwoesten, net zoals hij dat over de Samaritaan dacht. Maar uiteindelijk leek het erop dat hij zich behoorlijk vergiste in de Samaritaan.

David: Ja, daar heb je misschien gelijk in

Sarah: Ik moet er met mijn vader over praten. Laten we naar mijn huis gaan.

1.10 BIBLIOGRAFIE

1.4 De wereld van de Bijbel

Böhm, Martina. 2020. "Samaritans in the New Testament." *Religions* 11, nr. 3 (23 maart): 147.

Maiers, Brian. 2016. "Samaritans." In *The Lexham Bible Dictionary* onder reeactie van John D. Barry e.a., Bellingham, WA: Lexham Press.

Meier, John P. 2000. "The Historical Jesus and the Historical Samaritans: What Can Be Said?" *Biblica* 81, nr. 2: 202–232.

Orr, James. 1915. "Jew, Jewess, Jewish." In *The International Standard Bible Encyclopaedia* ed. James Orr e.a., 1675. Chicago: The Howard-Severance Company.

1.6 De wereld van het verhaal

Blajer, Piotr. 2012. "The Parable of the Good Samaritan (Luke 10:25-37): Its Function and Purpose within the Lukan Journey Section." STD diss., The Catholic University of America.

Godsdienstonderwijs.be. 'De barmhartige Samaritaan (Lc 10,25-37)'. Geraadpleegd 22 juni 2020. <https://www.kuleuven.be/thomas/page/bijbelfiche-de-barmhartige-samaritaan/>

Keener, Craig. 1993. *The IVP Bible background commentary: New Testament*. Downers Grove, IL: InterVarsity Press. Luke 10:29–30.

Snodgrass, Klyne. 2018. *Stories with intent: a comprehensive guide to the parables of Jesus*. Tweede editie. Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Publishing Company, 338-362

Swann, John T. 2016. "Levites." In *The Lexham Bible Dictionary* ed. John D. Barry e.a., Bellingham, WA: Lexham Press.

Swann, John T. 2016. "Priest." In *The Lexham Bible Dictionary* ed. John D. Barry e.a., Bellingham, WA: Lexham Press.

1.7 Jezus in meervoud

Chai, Teresa. 2015. "A look at contextualization: Historical background, definition, function, scope and models." *Asian Journal of Pentecostal Studies* 18, nr. 1: 3–19.

Lloyd, Stephen. "Christianity and the World of Cultures." Center for Global Christianity & Mission. Geraadpleegd 15 juli 2020. <http://www.bu.edu/cgcm/annual-theme/christianity-and-the-world-of-cultures/>

Bronnen van de afbeeldingen

- Afbeeldingen Opdracht 2
 - o 1-4, 6 Wikimedia Commons in Publieke Domein
 - o 5 Jean and Alexander Heard Library - CC BY-NC-SA 3.0
 - <http://diglib.library.vanderbilt.edu/diglib-fulldisplay.pl?SID=20200717367392516&code=act&RC=48282&Row=12>

Jelle Creemers (1978) is hoofddocent aan de Evangelische Theologische Faculteit, Leuven (België). Hij zit de vakgroep Godsdienstwetenschappen en Missiologie voor en coördineert het Institute for the Study of Freedom of Religion or Belief (ISFORB). Zijn onderzoek richt zich op minderheidsreligies in België en hun relaties met de staat en de samenleving. Hij doceert godsdienstsociologie en oecumenica. Hij is lid van het Comité PEGO, de inrichtende instantie van het Protestants-Evangelische Godsdienstonderwijs in Vlaanderen.

Samuël Velinga (Rotterdam, 1996) is als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de Evangelische Theologische Faculteit, Leuven (België) bij de vakgroep Godsdienstwetenschappen en Missiologie. Hij studeerde af aan de Universiteit Utrecht (Nederland) met een bachelor- en masterdiploma in Onderwijswetenschappen. Momenteel volgt hij een masteropleiding in Theologie en Religiewetenschappen aan de ETF Leuven.

 EDUC8 Consortium

Dit boek is gefinancierd door het Fonds voor interne veiligheid - Politie van de Europese Unie.

9 789464 449075 >